

3 ביוני 2013

שעואן ג'ברין, העומד בראש ארגון אלחק, הבולט בלוחמה המשפטית נגד ישראל, נבחר לשמש אחד מסגני נשיא ארגון FIDH, פדרציה עולמית של ארגוני זכויות אדם

שעואן ג'ברין החובש שני כובעים: פעיל בחזית העממית וראש ארגון זכויות אדם
(<http://www.rfi.fr>)

כללי

1. **שעואן ג'ברין, מנכ"ל ארגון אלחק לזכויות אדם**, הממלא תפקיד חשוב בלוחמה המשפטית נגד ישראל (ראו נספח א'), נבחר לאחרונה לשמש כאחד מסגני הנשיא של ארגון FIDH (International Federation for Human Rights). ג'ברין, **פעיל החזית העממית לשחרור פלסטין**, נבחר לתפקידו במהלך הקונגרס ה-38 של הארגון, שהתקיים באיסטנבול, תורכיה (23-27 במאי 2013). יחד עימו נבחר כסגן נשיא גם נציג מתימן. כמו כן נבחר מזכיר כללי ממרוקו. כנשיא הארגון נבחר הפעם Karim Lahidji, **עורך דין ממוצא איראני המתגורר בפריס**. במהלך הקונגרס התקבל ארגון אלמזאן, ארגון פלסטיני נוסף מרצועת עזה הבולט גם הוא בלוחמה המשפטית שהוא מנהל נגד ישראל, לחברות בפדרציה (אתר ארגון אלחק, אתר PCHR 28 במאי 2013)¹.

2. **ארגון PCHR**, שבראשו עומד ראג'י מוסא צוראני, ארגון עזתי שלו תפקיד מוביל בלוחמה המשפטית נגד ישראל ברך את שעואן ג'ברין על מינויו. יוזכר, כי ראג'י צוראני, נבחר בעבר כסגן נשיא

¹**מרכז אלמיזאן** הינו ארגון חברה אזרחית פלסטיני הפועל ברצועת עזה. המשרד הראשי של הארגון ממוקם בשכונת רימאל, שבעיר עזה. לארגון שני משרדים נוספים בג'באליה וברפיח. על פי אתר הארגון מטרתו הינה לקדם זכויות האדם ברצועת עזה באמצעות ביצוע מחקרים, הגנה משפטית וחיוזוק המודעות לנושא. מנהל (director) מרכז אלמיזאן הינו עצאם יונס, בעל תואר שני בנושא זכויות אדם מאוניברסיטת אסקס שבלונדון. רבים מבין בכירי הארגון למדו באוניברסיטאות בלונדון.

FIDH במשך ארבע קדנציות. יצוין, כי שעוואן ג'ברין נבחר לאחרונה גם כנציב בוועדה הבינלאומית למשפטנים (Commissioner of the International Commission of Jurists), ארגון בינלאומי הפועל לפיתוח וליישום חוקי זכויות אדם ברחבי העולם.

3. FIDH הוא NGO בינלאומי שבסיסו בצרפת הפועל למען זכויות אדם, שהוקם בשנת 1922. הארגון המהווה כיום פדרציה של ארגונים והוא ארגון זכויות האדם הוותיק ביותר בעולם. כיום מאוגדים בפדרציה 164 ארגוני זכויות אדם מלמעלה ממאה מדינות (ראו נספח ב').

4. **PCHR** (עזה), **אלחק** (ראמאללה) ו**ואלמזאן** (עזה) הינם שלושה NGO's פלסטינים המובילים את הלוחמה המשפטית נגד ישראל, המהווה מרכיב חשוב במתקפת הדה-לגיטימציה נגדה. שלושת הארגונים הללו נהנים ממוניטין ומיוקרה בקרב ארגוני זכויות האדם ברחבי העולם. מינויו של שעוואן ג'ברין לסגו נשיא FIDH והקשרים ההדוקים של שלושת ארגונים אלה עם ארגוני זכויות אדם במערב יקלו עליהם לרתום את שיח זכויות האדם במדינות המערב לצרכי המערכה המשפטית, הפוליטית והתודעתית שהם מנהלים נגד ישראל.

5. **שעוואן ג'ברין**, שמונה לאחד מסגני הנשיא של FIDH הינו פעיל החזית העממית לשחרור פלסטין, שעבר לעיסוק בנושא זכויות אדם והלוחמה המשפטית (בג"צ הגדיר אותו בעבר כ"ד"ר ג'קיל ומיסטר הייד, בחלק משעות פעילותו הוא מנהל של ארגון זכויות [אדם] ובחלק אחר הוא פעיל בארגון, שלא בוחל במעשי רצח ובניסיונות רצח, אשר דבר אין להם עם זכויות..."). יוזכר, כי במסגרת מתקפת הדה-לגיטימציה נגד ישראל מתקיימים קשרים בין פעילי החזית העממית לשחרור פלסטין הפעילים בארגונים חברתיים ביהודה, שומרון ורצועת עזה לבין פעילי ארגוני זכויות אדם ופעילי ארגונים פרו-פלסטינים במדינות מערב אירופה, בדגש על צרפת. קשרים אלו באו לאחרונה לידי ביטוי בהשתתפות פעילי החזית העממית מראמאללה בכנסים ובפגישות. בלט הביקור שקיים בצרפת שעוואן ג'ברין. אפשר שבמסגרת הידוק קשרים האלה נבחר גם ג'ברין לתפקידו הנוכחי.²

² ראו פרסום מרכז המידע מה-19 בפברואר 2013: "טרור זכויות אדם: שעוואן ג'ברין, ראש ארגון זכויות אדם ופעיל החזית העממית לשחרור פלסטין, ערך לאחרונה ביקור בצרפת, במסגרת קמפיין אנטי-ישראלי שארגונו מנהל. ביקורו מהווה ביטוי נוסף להשתלבות פעילים, שמקורם בחזית העממית, במתקפת הדה-לגיטימציה המתנהלת נגד ישראל". ראו גם פרסום מרכז המידע מ-27 בפברואר 2013 התפיסה הפוליטית והאידיאולוגית העומדת ביסוד קשרי התארגנויות פרו-פלסטיניות באירופה עם החזית העממית לשחרור פלסטין Freedom Flotilla Italia כמקרה מבחן".

ארגון אלחק והעומד בראשו

ארגון אלחק

1. אלחק (AL-Haq) הינו ארגון זכויות אדם פלסטיני, שבסיסו בראמאללה. בראשו עומד שוואן ג'בארין, פעיל בכיר בחזית העממית לשחרור פלסטין. הארגון נוסד בשנת 1979 על ידי קבוצת עורכי דין במטרה מוצהרת לספק הגנה משפטית על זכויות האדם ב"שטחים" ולנהל מאבק נגד ישראל בכלים משפטיים.

2. ארגון אלחק, הוא אחד הארגונים המובילים את הלוחמה המשפטית נגד ישראל. ארגון אלחק מעיד על עצמו, כי פעילותו מתמקדת בהגשת סיוע להתמודדות המשפטית במה שהוא מכנה "הפרת זכויות האדם של הפלסטינים ע"י ישראל". הארגון עוסק, בין השאר, בתיעוד הפרות לכאורה של זכויות האדם של הפלסטינים ובהגשת תביעות נגד יחידים וארגונים, באמצעות מערכות משפט מדינתיות ובין-לאומיות. דגש מיוחד שם הארגון על נושאים של הריגה, התנחלויות וענייני רכוש. כל זאת תוך "הנחיה של עורכי דין זרים ובתיאום עימם". "Instructing and coordinating with foreign lawyers". (מתוך אתר אלחק, "AL-Haq's Action Plan"). הארגון קיבל ב-1999 מעמד מייעץ מיוחד במועצה הכלכלית והחברתית של האו"ם (ECOSOC).

3. אלחק פעיל בפורומים בין-לאומיים שונים ובתוכם המועצה לזכויות אדם של האו"ם (גוף הידוע בגישתו העוינת כלפי ישראל) ומנסה לפעול גם בבית הדין הפלילי הבין-לאומי (ICC). ב-2009 הפעיל הארגון לחצים על משרדו של התובע של בית הדין הפלילי הבין-לאומי על מנת לשכנעו לפתוח בהליכי חקירה נגד ישראלים. פעילי אלחק אף סייעו לרשות הפלסטינית בפניותיה ל-ICC במטרה לקדם העמדה לדין של ישראלים (AlHaq Factsheet, NGO Monitor, 4 באפריל 2011). בעבר בחן אלחק את רעיון הפנייה של הרשות הפלסטינית למוסדות האו"ם והעניק לרשות חוות דעת משפטית בעניין זה.

4. במסגרת הלוחמה המשפטית, שהוא מנהל בבריטניה, הגיש ארגון אלחק יחד עם PCHR (הארגון המוביל את הלוחמה המשפטית נגד ישראל) בקשה להוציא צו מעצר נגד שר הביטחון שאול מופז (2002); יחד עם מרכז אלמזאן הגיש ארגון אלחק תלונה פלילית נגד שר הביטחון אהוד ברק בספטמבר 2009. התלונה הוגשה באמצעות משרדי עורכי הדין Irvine Thanvi Natas ו- Imran Khan and Partners ובראש צוות התביעה עמד מישל עבד אלמסיח, עורך דין בריטי ממוצא פלסטיני המתמחה בהגשת תביעות נגד ישראלים.

5. ארגון אלחק מעורב גם בקמפיין להחרמת ישראל ולפגיעה בקשריה המדיניים והכלכליים עם ממשלת בריטניה. הארגון עמד מאחורי עתירות בהן נתבעה ממשלת בריטניה להפסיק להעניק לחברות בריטיות רישיונות ייצוא נשק לישראל. העתירות הללו הוגשו באמצעות עורכי דין מטעם Public Interest Lawyers. כמו כן היה הארגון מעורב בהגשת תביעות נגד חברה קנדית (2008) ותאגיד הולנדי (2010) בשל קשריהם עם ישראל.

6. ארגון אלחק טוען, כי הוא תרם רבות לדו"ח גולדסטון, דו"ח של ארגון אלחק, ב-2009 ציין כי: "The majority of AL-Haq's work at the UN level in 2009 can be summed up in one word- Goldstone" (NGO Monitor, 15 September 2011). במיוחד בפעילות כוחות הביטחון של ישראל והרשות הפלסטינית ביהודה ושומרון, מתוך נקודת מבט עוינת לישראל ולרשות. מידע זה שימש לכתבת פרק בדו"ח גולדסטון, העוסק ב"הקשר ההיסטורי" של מבצע "עופרת יצוקה". פרק זה סוקר את הסכסוך הישראלי-פלסטיני מאז מלחמת ששת הימים בשנת 1967. פעילי ארגון אלחק נפגשו עם חברי ועדת גולדסטון שאספו נתונים עבור הדו"ח (2 ביולי 2009). כמו כן קיימו אנשי הוועדה ראיון טלפוני עם נציגי הארגון (15 ביולי 2009). אנשי הוועדה ערכו גם שימוע בג'נבה לראש הארגון שעואן ג'בארין (6 ביולי 2009). שמו של הארגון מופיע ברשימת ה- NGO's שעל המידע שלהם נסמכו חברי הוועדה בכתביהם.

קווים לדמותו של שעואן ג'בארין

7. שעואן ראתב עבדאללה ג'בארין העומד בראש ארגון אלחק, נולד בשנת 1960. מוצאו מהכפר סעיר, שבאזור חברון. עורך דין במקצועו. את הפעילות בארגון אלחק החל כחוקר שטח ומאז 2006 משמש כמנהל הארגון (General Director). שעואן ג'בארין היה פעיל בחזית העממית לשחרור פלסטין, ארגון טרור שהוקם ע"י ג'ורג' חבש ואשר היה מעורב בטרור בינלאומי ובכלל זה בחטיפות מטוסים ובפיגועי הרג רצחניים. כבר בעת לימודיו באוניברסיטת ביר זית השתייך ג'בארין לתא סטודנטים של החזית העממית. יותר מאוחר הוא היה מעורב בגיוס פעילים לאימונים מחוץ לישראל והיה כלוא בישראל תשעה חודשים באשמה זו.

8. בפברואר 2011 נבחר ג'בארין לשמש גם כחבר בגוף המייעץ של ארגון Human Right Watch³. כמו כן שימש כחבר בהנהלה של ארגון בשם Union of Health Committees ארגון לא ממשלתי המעניק שירותים רפואיים ביהודה ושומרון וברצועת עזה ומקים מרכזים רפואיים (על פי מידע בלתי מאומת ארגון זה מזוהה עם החזית העממית).

9. בשנת 2009 נאסר על שעואן ג'בארין לצאת להולנד לקבל פרס המוענק לאנשים או מוסדות הנאבקים למען דמוקרטיה ונגד אפליה, רודנות וגזענות. ג'בארין עתר לבג"צ ארבע פעמים אולם כל עתירותיו נדחו משיקולים ביטחוניים. פסיקת בג"צ גררה בזמנו התקפה תעמולתית נגד ישראל מצד

³ על מינויו של שעואן ג'בארין לחבר היועצים של HRW נמתחה בזמנו ביקורת, כולל בתוך הארגון עצמו. אולם HRW עמדו על כך שהוא עושה "עבודה חשובה למען השלום" (thedailybeast.com, 15 בפברואר 2011).

ארגוני זכויות אדם רבים. **בפברואר 2012 הוסר האיסור באופן זמני** והותר לו לצאת לג'נבה על מנת להשתתף בכינוס מיוחד מטעם האו"ם (אתר HRW, 2 במרץ 2012).

10. להלן כמה ציטוטים מפסק הדין של בג"צ (1520/09, 10 במרץ 2009) המתייחסים ל"כובע הכפול" של ג'בארין כפעיל טרור ופעיל ארגון המציג עצמו כארגון זכויות אדם (ההדגשות הן של מרכז המידע):

א. "אין זו הפעם הראשונה בה פונה העותר בעתירה הנוגעת לרצונו לצאת מן הארץ. בית-המשפט העליון עיין, במסגרת העתירות הקודמות, וכך עשינו גם אנו היום, בחומר חסוי, שהוצג במעמד צד אחד, מטעם רשויות הביטחון. העתירות נדחו בעבר כולן. כך, בהחלטתו מיום 20.6.2007, מצא בית המשפט כי "העותר דנא פועל ככל הנראה בבחינת ד"ר ג'קל ומיסטר הייד, בחלק משעות פעילותו הוא מנהל של ארגון זכויות [אדם], ובחלק אחר הוא פעיל בארגון, שלא בוחל במעשי רצח ובניסיונות לרצח, אשר דבר אין להם עם זכויות, ואדרבה, שוללים הם את הזכות הבסיסית מכולן, זכות היסוד שביסוד, שבלעדיה אין זכויות אחרות-הזכות לחיים". בהחלטתו מיום 7.7.2008 מצא בית המשפט כי "המדובר במידע מהימן ולפיו נמנה העותר על פעיליו הבכירים של ארגון הטרור החזית העממית".

ב. "היום מבקש העותר לשוב ולצאת לחו"ל, לצורך קבלת פרס מטעם ארגון המצוי בהולנד. בא-כוחו ביקשנו להביא בחשבון החלטתנו את הצורך לאזן כראוי בין החשש המובע על-ידי גורמי הביטחון- ואשר לגביו אין לבא-כוח העותר פרטים מספיקים בשל החיסיון המגן על החומר העובדתי- לבין זכות היסוד של העותר לנוע חופשי. עמדתם הגורפת של רשויות הביטחון, יש בה, לדעת העותר, משום הפרה של המשפט הבינלאומי ההומניטארי ושל משפט זכויות האדם הבינלאומי. יש להביא בחשבון, לשיטתו של העותר, גם את הזכות המוגברת לתנועה ממנה ראוי שיהנו מגני זכויות אדם".

ג. "...לצורך כך קיימנו שתי ישיבות, אשר בכל אחת מהן נתקיים גם בירור יסודי ומקיף, במעמד צד אחד, ונבחנו האפשרויות לענות בדרך מידתית על אילוצי הביטחון. **נסתבר לנו כי החומר המצביע על מעורבותו של העותר בפעילות גופי טרור הוא חומר ממשי ובר-סמך.** עוד נתברר לנו כי **נתווסף חומר שלילי נוסף אודות העותר גם לאחר שנדחתה עתירתו הקודמת.** תשתית שלילית זו מאששת את עמדתן של רשויות הביטחון כי האיסור שהוטל על יציאתו של העותר מן הארץ לא נועד לצרכי "ענישה" על פעילותו האסורה, **כי אם מתוך שיקולי ביטחון רלבנטיים.** כיוון שכך, לא מצאנו דרך להתערב בהחלטות המשיב שלא לאפשר את יציאתו של העותר לחו"ל".

11. **ב-1 בפברואר 2013 ביקר שעוואן ג'בארין** בצרפת. ביקורו נערך במסגרת קמפיין אנטי-ישראלי, שהוא וארגונו ניהלו בצרפת. הביקור בצרפת נערך בחסות כמה ארגוני זכויות אדם וארגונים פרו-פלסטיניים: ארגון (Ligue des Droits de l'Homme) (HDH), הליגה להגנה על זכויות אדם וארגון לא ממשלתי הפועל בצרפת מאז 1898; ארגון ACAT France; ארגון הסולידריות הצרפתי פלסטיני

וארגון אמנסטי. נמסר, כי במהלך ביקורו ערך ג'בארין גם פגישות עם דיפלומטים וחברי פרלמנט צרפתיים.

נספח ב

ארגון FIDH (International Federation for Human Rights)

1. FIDH הוא ארגון לא ממשלתי בינלאומי שבסיסו בצרפת הפועל למען זכויות אדם. הארגון הוקם בשנת 1922 והוא ארגון זכויות האדם הוותיק ביותר בעולם. כיום מאוגדים בפדרציה 164 ארגונים מיותר ממאה מדינות. הארגון המכריז כי הוא עצמאי בכל מובן נועד לקדם את כל זכויות האדם והוא משתף פעולה ותומך בעל פעולות חבריו בתחום.

2. לא ברור כיצד ממומן הארגון בשל חוסר שקיפות בנושא זה. ככל הנראה הוא ממומן מתרומות הציבור ועסקים פרטיים. כמו כן הוא מקבל סיוע מקרנות וגופים לאומיים שונים.

3. המשרד הראשי של הארגון ממוקם בפריס. לארגון ועד נבחר וגוף קטן של עובדים קבועים. כל שלוש שנים מתקיים כינוס של חברי הארגונים. במהלך הכינוס נבחר ועד בינלאומי ומחליטים על קבלת חברים חדשים או הוצאת חברים מהארגון שלא עומדים בדרישות. בוועד הנבחר 15 סגני נשיא וחמישה מזכירים כלליים, כולם על בסיס התנדבותי והם מייצגים את כל האזורים בעולם. בכינוס האחרון באיסטנבול נבחר כנשיא הארגון Karim Lahidji עורך דין ממוצא איראני המתגורר בפריס⁴.

⁴ Karim Lahidji עומד בראש הליגה להגנה על זכויות אדם. Karim Lahidji הוא פעיל זכויות אדם משנת 1958 עת שלמד משפטים באוניברסיטת טהראן. גם לאחר המהפכה באיראן המשיך בפעילותו. הוא הותקף על ידי כוחות הביטחון ונפצע באורח קשה. לאחר תקופה ארוכה בה הסתתר הוא נמלט מאיראן בשנת 1982 דרך כורדיסטאן והגיע לפריס שם הוא חי בגלות עד היום.